

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. maj 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 355 (Alm. del) af 29. januar 2019 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne effekten på Gini-koefficienten af energiaftale, 2018?

Svar

Initiativerne i Energiaftalen af 29. juni 2018 skønnes samlet set at have en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene på 0,03 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 1*.

	Gini-koefficient, pct.-point
Tabel 1	
Fordelingsvirkninger af initiativerne i Energiaftalen af 29. juni 2018, 2025-virkning i 2018-niveau	
Direkte virkning via afgifter og tariffer	
Reduktion af elafgiften med 14 øre/kWh	-0,03
Reduktion af elvarmeafgiften med 15,2 øre/kWh	-0,01
Netforstærkning	+0,00
Midlertidigt finansieringsbidrag ved energiafgifter	+0,00
Samlet direkte virkning	-0,03
Nedvæltning og produktivitet	-0,00
Samlet virkning	-0,03

Kilde: Egne beregninger på basis af Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse, en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen

Opgørelsen taget udgangspunkt i følgende elementer fra aftalen:

- En reduktion af elafgiften med 14 øre/kWh
- En reduktion af elvarmeafgiften til 15,2 øre/kWh
- En afskaffelse af bilag 1 i elafgiftsloven
- Teknologineutral VE-støtte
- Forhøjet støtte til ny biogasproduktion
- Tariffinansiering af netforstærkning i forbindelse med ny VE-støtte
- Fjernelse af overkompensation for biomasse- og biogasanlæg

- Midlertidigt finansieringsbidrag ved energiafgifter

Ingen af initiativerne har umiddelbart virkning på familiernes opgjorte disponible indkomster, men afgiftsændringer og tarifændringer påvirker prisen på husholdningernes elforbrug og virksomhedernes aflønninger (løn eller afkast) eller prisen på de afsatte varer. Således påvirker lempelserne i energiaftalen husholdningernes disponible indkomster via tre kanaler:

- *Direkte besparelse på elregning:* Den aftalte reduktion af elafgiften med 14 øre/kWh i 2025 vurderes at have en umiddelbar provenuvirkning på 2,0 mia. kr. (inkl. moms) i 2018-niveau. Heraf kan 1,5 mia. kr. henføres til husholdningernes elforbrug. På tilsvarende vis kan godt 350 mio. kr. af det skønnede umiddelbare provenutab fra reduktionen af elvarmeafgiften på godt 550 mio. kr. (inkl. moms) henføres til husholdningernes forbrug. Denne del af skattelempelsen påvirker husholdningerne direkte via en besparelse på elregningen. Lempelsen af elafgiften vil i praksis tilfalde alle husstande, da alle husstande anvender el. Lempelsen af elvarmeafgiften vil imidlertid i praksis kun tilfalde de husstande, der opvarmer med elvarme. Netforstærkning som følge af ny VE-støtte finansieres over tariffene, der samlet skønnes øget med ca. 50 mio. kr. i 2018-niveau. De ændrede tariffes påvirker husholdningernes elregning på samme måde som en afgiftsstigning og fordelingsvirkningen kan derfor opgøres på samme måde som for elafgiften. Den nuværende energispareordning er finansieret over tariffene. Denne opkrævning bortfalder, når energispareordningens udløber i 2020. Med energiaftalen indgår et midlertidigt finansieringsbidrag ved energiafgifter, der tilvejebringes ved indførelse af en ny midlertidig afgift inden for energiområdet eller ved en midlertidig forhøjelse af eksisterende afgifter. Finansieringsbidraget aftager gradvist frem mod 2025, hvorefter den bortfalder. I 2025, som er udgangspunktet for de opgjorte fordelingsvirkninger, udgør saldoeffekten af afgiften 200 mio. kr. (2018-niveau). Det er lagt til grund, at det svarer til knap 250 mio. kr. i umiddelbar virkning for husholdningerne. Da udformningen af afgiften endnu ikke er endelig fastlagt, er der beregningsteknisk taget udgangspunkt i en fordelingsvirkning svarende til elafgiften.
- *Nedvæltet lempelse fra erhvervene:* Erhvervene skønnes at få en umiddelbar lempelse på knap 150 mio. kr. fra reduktion af elafgiften, 150 mio. kr. fra reduktion af elvarmeafgiften og 450 mio. kr. fra afskaffelse af bilag 1 i elafgiftsloven. Hertil kommer knap 50 mio. kr. fra VE-støtte, ca. -25 mio. kr. fra øvrige mindre initiativer samt knap -150 mio. kr. fra fjernelse af overkompensation vedr. biomasse- og biogasanlæg og -25 mio. kr. fra det midlertidige finansieringsbidrag ved energiafgifter, så den samlede nettolempelse for erhvervene udgør ca. 60 mio. kr. i 2018-niveau. Disse gevinster vil i sidste ende også komme husholdningerne til gode – enten i form af lavere priser eller højere aflønninger. Hvad enten disse lempelser for erhvervene nedvælttes i husholdningernes indkomster eller overvælttes i priserne på virksomhedernes produkter, vurderes

virksomheden for husholdningerne at være omtrent proportional med den disponible indkomst¹.

- *Produktivitetsgevinst*: Initiativerne vedr. lempelser af afgifter for erhvervene skønnes at bidrage til højere produktivitet. Konkret skønnes initiativerne at ville bidrage til en stigning i strukturelt BNP på ca. 150 mio. kr. Denne produktivitetsgevinst skønnes nedvæltet til husholdningerne på samme måde som ved opgørelsen af nedvæltningen af den umiddelbare lempelse for erhvervene.

Målt på saldoeffekten vurderes initiativerne at indebære et nettofinansieringsbehov på 2,3 mia. kr. som tilvejebringes via råderumsfinansiering.

Fordelingsvirkningen af den direkte besparelse på elregningen er opgjort med udgangspunkt i Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse baseret på en estimeret lineær sammenhæng mellem den disponible indkomst og elforbruget (elforbrugets incidens). Afgiftslempelserne (de skønnede umiddelbare afgiftslempelser) i energiaftalen er herefter indregnet som en ækvivalent ændring i den disponible indkomst med udgangspunkt i den estimerede sammenhæng mellem indkomst og forbrug. Det giver anledning til en skønnet fordelingsvirkning af en reduktion i elafgiften med 14 øre/kWh svarende til en reduktion i indkomstforskellene med 0,03 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, mens virkningen af reduktionen af elvarmeafgiften skønnes at have en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene med 0,01 pct.-point målt ved Gini-koefficienten.

Det skal bemærkes, at antallet af familier, der er omfattet af elvarmeafgiften er betydelig lavere end antallet af familier omfattet af elafgiften, og at der dermed er betydelig større usikkerhed om den estimerede sammenhæng mellem indkomst og elvarme end mellem indkomst og el generelt.

De øvrige initiativer i aftalen vurderes ikke at have nævneværdige fordelingsvirkninger målt ved Gini-koefficienten. Nedvæltning af nettolempelsen for erhvervene samt produktivitetsgevinsten skønnes ligeledes at være omtrent fordelingsneutral, hvilket skal ses i sammenhæng med, at den afledte virkning heraf forventes at svare til en proportional forhøjelse af de disponible indkomster.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

¹ Når nedvæltning i løn kan svare til en omtrent proportional ændring i de disponible indkomster for alle skal det ses i sammenhæng med, at en ændring i lønnen afspejler sig i en ændring i overførslerne via satsreguleringsprincipperne samt i en ændring i de offentlige lønninger via reguleringsmekanismen i de offentlige overenskomster.